

Tuffa villkor. Även om läkaren rekommenderar en fortsatt sjukskrivning är det inte säkert att försäkringskassan tycker likadant.

FOTO: HÅKAN SJUNNESSON

Snåriga regler för sjukpenning

PÅ RÄTT SIDA

Magnus Andersson är koordinator för Neuroförbundets rättsombud och juridiska rådgivning

» Ju längre tiden går, desto svårare är det att beviljas sjukpenning. «

I förra numret beskrevs olika insatser som i vissa fall kan minska behovet av sjukpenning och underlätta en återgång till arbetet på hel- eller deltid. Men vilka regler finns för den som behöver vara sjukskriven? På rätt sida reder ut vad som gäller.

Riksdagen beslutade i december 2015 att avskaffa den så kallade borte tidsgränsen i sjukförsäkringen. Förändringarna började gälla den 1 februari 2016. Dessa förändringar gäller dock främst den som haft sjukpenning under lång tid, i mer än ett år (365 dagar). Vi ska återkomma till de förändringarna i ett kommande nummer av *Reflex*. Här reder vi ut vad som gäller för att få sjukpenning innan dag 366.

MAN KAN LITE slarvigt säga att ju längre tiden går, desto svårare är det att beviljas sjukpenning. Det beror på att arbetsförmågan så småningom prövas mot även andra arbeten än ens nuvarande. Reglerna säger att man inte ska ta hänsyn till att personen kanske inte i realiteten skulle ha så lätt att få ett annat arbete, eller att det kanske inte finns sådana arbeten på hemorten.

Om en sjukdom gör att ens arbetsförmåga

sätts ned, har man rätt till sjuklön. Arbetsgivaren har ansvar för de första 14 dagarna efter den första dagen som är en karensdag. Därefter bedömer Försäkringskassan om arbetsförmågan är nedsatt.

Mot uppvisande av läkarintyg går det att få sjukpenning, som innebär 25, 50, 75 eller 100 procent sjukpenning, beroende på hur mycket man kan arbeta. Det går alltså inte att få sjukpenning på exempelvis 10, 20, eller 80 procent.

NÄR DET GÄLLER intygen kan man säga att det första frågetecknet kan uppkomma. Det är nämligen inte självklart att bara för att ens läkare anser att ens arbetsförmåga är nedsatt, kommer också Försäkringskassan att verkligen bevilja sjukpenning.

För den som beviljas sjukpenning är ersättningen cirka 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI). Med SGI menas ens förväntade årliga aktuella arbetsinkomst.

PÅ RÄTT SIDA

Det finns även några situationer när den som inte arbetar får behålla sin tidigare SGI. Det kallas SGI-skydd och gäller till exempel vid studier eller arbetslöshet. Då måste man dock se till att vara anmäld och genom Arbetsförmedlingen aktivt söka arbete.

Den sjukpenninggrundande inkomsten har också ett tak. Detta ligger på 7,5 prisbasbelopp per år, vilket motsvarar cirka 27 700 kronor per månad under år 2016.

Det betyder att den som tjänar över 27 700 kronor per månad kommer att få mindre än 80 procent av sin inkomst i sjukpenning. Här kan dock en inkomstförsäkring via ett fackförbund i vissa fall ge ett kompletterande skydd.

SJUKPENNING UNDER DET FÖRSTA ÅRET:

Försäkringskassan bedömer rätten till sjukpenning vid ett antal olika fasta tidpunkter. Detta kallas även rehabiliteringskedjan.

DAG 1-90, (de första 3 månaderna), har man rätt till sjukpenning om man på grund av sjukdom inte kan utföra sitt vanliga arbete.

» Man har rätt att vara ledig från sin anställning för att prova på ett annat arbete och se om man kan klara av det trots sin sjukdom.«

EFTER 90 DAGAR har man rätt till sjukpenning om man inte kan utföra något arbete alls hos sin arbetsgivare. Försäkringskassan kan begära intyg av arbetsgivaren om huruvida de kan erbjuda dig ett alternativt arbete eller inte. Man har rätt att vara ledig från sin anställning för att prova på ett annat arbete och se om man kan klara av det trots sin sjukdom.

EFTER 180 DAGAR har man bara rätt till sjukpenning om man inte kan utföra något arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden, inklusive anställningar hos Samhall eller med lönebidrag. Undantag från denna jämförelse görs i följande två fall:

- ✓ Om försäkringskassan bedömer att man med stor sannolikhet kommer att kunna gå tillbaka till ett arbete hos sin arbetsgivare innan 365 dagar med sjukpenning.
- ✓ Om det är oskäligt att bedöma arbetsförmågan i förhållande till arbete på den vanliga arbetsmarknaden. Det kan till exempel vara oskäligt om arbetsförmågan långsamt försämras och det innebär att man skulle få svårt att på sikt klara även ett annat arbete.

Temahelg för myastenia gravis (mg)

Bollnäs 14 - 16 oktober, även anhöriga är välkomna

Välkomna till intressanta föreläsningar med bland andra specialistläkare för mg, docent Anna Rostedt-Punga, som kommer att föreläsa om hur mg-patienten själv kan styra sin vardag, kostens och motionens betydelse vid mg, ny forskning om detta med möjlighet att ställa frågor.

Vi utbyter erfarenheter om hur det är att leva med mg och lär av varandra. Vidare har vi stresshantering och tränar avslappning, så vi orkar mer i vardagen.

Datum: fredag 14 oktober - söndag 16 oktober
Plats: Bollnäs Folkhögskola
Antal platser: Upp till 25 personer
Kostnad: Medlemspris är 1 000 kronor. Kost och logi i enkelrum fredag lunch till söndag lunch ingår. Icke medlemmar/personlig assistens betalar 2 500 kronor
Sista ansökningsdag: Snarast

Mer information/intresseanmälan: Rosita Wihlborg, tel: 072-226 13 03
eller via e-post: rosita.wihlborg@neuroforbundet.se neuroforbundet.se • info@neuroforbundet.se • tel 08-677 70 10

Bild från MG-dagar i Bollnäs 2012, där docent Anna Rostedt Punga också medverkade.

NEURO
FÖRBUNDET

Det kan också gälla för den som genomgår medicinsk behandling i syfte att förebygga en allvarlig sjukdom. Detta kan till exempel vara fallet om man haft en tumör, där ytterligare behandling krävs för att minska risken för att återinsjukna. Prövningen mot hela arbetsmarknaden kan också skjutas upp så länge rehabilitering pågår efter en särskild rehabiliteringsplan som försäkringskassan godkänt.

I **DESSA TVÅ** fall bedöms alltså din arbetsförmåga fortfarande i förhållande till arbete hos din arbetsgivare. Du kan då få sjukpenning om du inte kan utföra något arbete hos denne.

Bra att veta är också att sjukperioderna läggs ihop. Vid bedömningen av sjukpenning kan man alltså redan ha förbrukat dagar i rehabiliteringskedjan ovan. För att perioderna inte ska räknas samman, behöver det ha gått minst 90 dagar mellan två sjukperioder.

För den som är arbetslös bedöms arbetsförmågan alltid mot arbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden. När det gäller egna företagare bedöms arbetsförmågan

LÄS MER:

■ Allmänna bestämmelser om sjukpenning – 27:e kapitlet i Socialförsäkringsbalken.

■ Socialförsäkringsutskottets betänkande 2009/10: SfU13, sidorna 7–8 – här beskrivs begreppet oskäligt vid bedömning av arbetsförmågan efter 180 dagar.

■ *Sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringsersättning samt Sjukpenning och samordnad rehabilitering – Försäkringskassans vägledningar vid handläggning av sjukpenning.*

i relation till det egna arbetet, och efter 180 dagars sjukpenning även i förhållande till arbete som är normalt förekommande.

NEUROFÖRBUNDETS RÄTTSOMBUD bistod under år 2015 ett trettiotal medlemmar kring sjukpenning. I ett antal fall gällde det rätten till sjukpenning efter 180 dagar, där bedömningen från medlemmarnas neurologer med flera var att en återgång till tidigare arbete före dag 366 med sjukpenning var rimlig.

Trots detta nekade försäkringskassan dem sjukpenning. Personerna hänvisades i stället till arbetsförmedlingen, eller att börja arbeta full tid på det arbete man sjukskrivits ifrån.

Frågan är på vilket sätt detta synsätt på sikt främjar den rådande arbetslinjen.

I **KOMMANDE ARTIKEL** i ”På rätt sida” ska vi titta på reglerna för sjukpenning efter 365 dagar. Du som är medlem i Neuroförbundet är välkommen att kontakta våra rättsombud på telefon: 08-677 70 19 för enskild rådgivning. ✕

SVERIGES FÖRSTA PARKINSONBOENDE

I över 10 år har vi på HSB Omsorg drivit och utvecklat ett boende specifikt inriktat för dig med Parkinsons sjukdom eller Atypisk Parkinsonism. Vi välkomnar boende från hela landet och även personer under 65 år.

Lägenheterna, lokalerna och inredningen har planerats i samråd med ParkinsonFörbundet. Våra medarbetare är utbildade inom Parkinson och vi är certifierade för vårt kvalitetsarbete, där vi sätter dig som boende i fokus.

Vi har utökat antalet platser och har därför kortare kötid. Varmt välkommen till oss!

HSB OMSORG
Näsbyrads Parkinssonboende
Eskadervägen 2, Täby
010-442 16 31
nasbyrads@omsorg.hsb.se

HSB – där möjligheterna bor